Poliisitarkastaja
Kari Onninen

Liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV@eduskunta.fi

VIITE. Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan lausuntopyyntö

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto asiaan HE 176/2020 vp; hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 ja 171 §:n sekä ajoneuvolain muuttamisesta

1 Lausuntopyyntö

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle on ehdotettu asiantuntijakuulemisessa, että hallituksen esityksessä HE 176/2020 vp ehdotetun pakollisen taksikuvun lisäksi ajoneuvoissa tulisi olla taksitoimintaa harjoitettaessa myös värillinen rekisterikilpi taksien tunnistamisen helpottamiseksi. Vaatimus edellyttäisi pykälämuutoksia. Tehdyn ehdotuksen mukaan, kun ajoneuvo ensimmäistä kertaa rekisteröidään luvanvaraiseen liikenteeseen, ajoneuvolle annettaisiin alkuperäisen rekisteritunnuksen mukainen värillinen rekisterikilpi, jota käytettäisiin aina, kun ajoneuvo on luvanvaraisessa liikenteessä. Värillinen rekisterikilpi tekisi ehdotuksen tekijän mukaan taksin tunnistamisesta helpompaa sekä lain noudattamisen valvonnan että asiakkaiden näkökulmasta.

Liikenne- ja viestintävaliokunta pyytää Poliisihallituksen asiantuntijalausuntoa siitä, tulisiko liikenteen palveluista annetussa laissa edellyttää värillisten taksikilpien käyttöä taksitoimintaa harjoiteltaessa.

2 Poliisihallituksen asiantuntijan lausunto

Värillisen rekisterikilven käyttö pakollisen taksivalaisimen lisäksi taksitoimintaa harjoitettaessa ei sinänsä toisi merkittävää lisäarvoa poliisin liikennevalvontaan, mutta ei sitä haittaisikaan. Värillinen rekisterikilpi toki helpottaisi taksiliikenteen valvonnassa yksilöimään kaikki sellaiset ajoneuvot, jotka on rekisteröity luvanvaraiseen henkilöliikenteeseen ja joita käytettäisiin taksiliikenneluvan tai muun liikenneluvan perusteella taksiliikenteeseen.

Tällä hetkellä ei ole täyttä varmuutta siitä, miten poliisin käytössä oleva rekisterikilpien luku, sekä video- ja kamerajärjestelmä (REVIKA) muun värisen kuin selkeästi luettavan musta/valkoisen rekisterikilven osalta tulisi toimimaan. Käytännön valvontatyössä on havaittu, että muun muassa CD-kilpisten ajoneuvojen rekisterikilpien luku ei aina onnistu ongelmitta.

Automaattivalvonnankin osalta tulisi vielä selvittää muun värisen kuin musta/valkoisen rekisterikilven lukemisen luotettavuus, ja rekisterikilven tunnuksen selkeys järjestelmän ottamissa valvontakuvissa.

Taksivalaisimen pakollisuus helpottaa merkittävästi taksiliikenteen valvonnan mahdollisuuksia.

Värillinen rekisterikilpi saattaa asettaa taksiliikenteen harjoittajat eriarvoiseen asemaan muuhun luvanvaraiseen liikenteeseen nähden. On vaikea nähdä perusteluita sille, miksi juuri taksiliikenteessä tulisi vielä edellyttää värillistä rekisterikilpeä, jos tieliikennelaissa säädettäisiin yksiselitteisesti taksivalaisimen käytöstä ja sen poikkeuksista.

Mikäli värillinen rekisterikilpi olisi kiinnitettynä ajoneuvoon, jossa ei käytetä kuitenkaan taksivalaisinta, poliisi suurella todennäköisyydellä kohdentaisi valvontaa tällaiseen ajoneuvoon sen selvittämiseksi millaisessa käytössä kyseinen ajoneuvo on valvontahetkellä. Tällaisia tilanteita valvonnassa tulisi eteen erityisesti silloin kun Tieliikennelain 155 pykälän perusteluissa mainitulla tavalla taksiliikenteessä käytettävästä ajoneuvoa olisi poistettu tai peitetty taksivalaisin silloin kun sitä ei käytetä taksiliikenteessä.

Valvonnan kohdentamiseksi niin sanottuun pimeään taksitoimintaan värillinen rekisterikilpi ei kuitenkaan todennäköisesti toisi uusia mahdollisuuksia. Tällainen toimija ei tulisi värillistä rekisterikilpeä kuitenkaan ajoneuvoonsa hankkimaan ja kiinnittämään tunnistamisen välttääkseen.

Luvanvaraisen liikenteen valvonta muun muassa tavaraliikenteen osalta perustuu pääasiassa valvonnassa tehtyihin havaintoihin, kuljettajan puhutteluun, tavara- tai henkilö -kuormaukseen, varusteisiin sekä asiakirjoihin, jotka kuljettajan tulee mukanaan ajoneuvossa pitää, ja esittää. Tämän lisäksi asiakirjojen oikeellisuus ja voimassaolo varmennetaan tarvittaessa tietoliikenneyhteyksien välityksellä eri tietojärjestelmistä.